

تجزیه و تحلیل ارتباط اهرم های مالی بر محافظه کاری مشروط و نامشروط با تاکید بر معادلات ساختاری

مهرداد عبدالکریمی

گروه حسابداری، واحد بین الملل کیش، دانشگاه آزاد اسلامی، جزیره کیش، ایران
mehrdad.karimi1970@gmail.com

علی نجفی مقدم

استادیار گروه حسابداری، واحد تهران جنوب، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران (نویسنده مسئول)
alirezanm@yahoo.com

رویا دارابی

دانشیار گروه حسابداری، واحد تهران جنوب، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران
royadarabi110@yahoo.com

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۸/۱۱ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۲/۳۱

چکیده

محافظه کاری، یک ویژگی مهم در کیفیت بالای گزارشگری است و اغلب شرکت ها برای دستیابی به کیفیت گزارش های خود از آن استفاده می کنند. هدف این پژوهش بررسی تاثیر تامین مالی (اهرم مالی) بر محافظه کاری مشروط و غیر مشروط می باشد. در این پژوهش تاثیر میزان تامین مالی (اهرم مالی) بر محافظه کاری (به عنوان معیار کیفیت اطلاعات) با استفاده از داده های ۱۳۸ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران در بازه زمانی ۱۳۹۰ الی ۱۳۹۷ با روش رگرسیون و نرم افزار R مورد بررسی قرار گرفت. متغیر مستقل در این پژوهش تامین مالی کوتاه مدت و بلند مدت و همچنین کل میزان تامین مالی شرکت و متغیر وابسته محافظه کاری مشروط و نامشروط می باشد. نتایج پژوهش نشان داد که بین اهرم مالی و محافظه کاری حسابداری رابطه معناداری وجود دارد. **واژه های کلیدی:** تامین مالی، محافظه کاری، بورس اوراق بهادار تهران.

۱- مقدمه

در دنیای امروز با توجه به گسترش بازارهای سرمایه و افزایش میزان سرمایه گذاری، یکی از مسائل مهم مطرح، کیفیت اطلاعات مالی گزارش شده توسط شرکت ها می باشد. هر چه قدر کیفیت اطلاعات بالاتر باشد، تصمیمات صحیح گرفته شده و نهایتاً باعث تخصیص مناسب منابع مالی و افزایش رفاه خواهد شد. در ارائه اطلاعات مالی همواره باید این مسئله را مد نظر داشت که، تحمل زیان آتی در اثر تخمینی بیش از حد خوش بینانه نسبت به از دست دادن فرصت کسب سود ناشی از ارزشگذاری بیش از حد بدبینانه، جدی تر است و بنابراین رعایت احتیاط و محافظه کاری در ارائه اطلاعات مالی برای حفظ منافع سرمایه گذاران امری ضروری به نظر می رسد (علیزاده و چالاک، ۱۴۰۰). در حالی که سؤال کمی درباره وجود محافظه کاری وجود دارد، مباحثی میان پژوهشگران و تدوین کنندگان استاندارد درباره منافع و مخارج محافظه کاری برای استفاده کنندگان صورت های مالی وجود دارد. برخی از پژوهشگران همانند (گیگلر^۱ و همکاران، ۲۰۰۹) محافظه کاری را مورد انتقاد قرار داده اند و معتقدند که اعداد و ارقام سوگیرانه گزارش شده در صورت های مالی حاصل از محافظه کاری می تواند منجر به اتخاذ تصمیم های نامناسب شود، در مقابل برخی پژوهشگران مانند (واتس، ۲۰۰۳) معتقدند که محافظه کاری حسابداری بی طرفی را بین طرفین قرارداد افزایش می دهد و به عنوان سازوکار کارآمد در قراردادهای فی مابین ضروری است این دیدگاه منجر به این نکته می شود که قراردادهایی منعقد شده (مانند بدهی و پاداش مدیران) از نوعی عدم تقارن رنج می برد، بنابراین بایستی گزارش هایی به موقع که اطلاعات آن ها بیشترین تأثیرگذاری بر طرفین قرارداد داشته باشند ارائه شود (اسدی مشیزی و همکاران، ۱۳۹۹). رشد اقلام تعهدی می تواند شاخصی از تغییر درجه محافظه کاری طی دوره بلندمدت باشد، یعنی اگر اقلام تعهدی افزایش یابد، در آن صورت محافظه کاری کاهش می یابد و برعکس سرمایه گذاران و تحلیلگران در بررسی وضعیت یک شرکت کاهش نسبت هایی مانند نسبت بازده دارایی ها و نسبت بازده حقوق صاحبان سهام را صرفاً نشانه ضعف شرکت نمیدانند و به درجه محافظه کاری شرکت نیز توجه می نمایند زیرا آنها می دانند که محافظه کاری تحت تأثیر اقلام تعهدی می باشد و ممکن است اقلام تعهدی شناسایی نشده در سال های بعد شناسایی شوند (جلالی و افشار جهانشاهی، ۱۳۹۴). تهیه صورت های مالی محافظه کارانه بر قابلیت اتکاء اطلاعات حسابداری می افزاید، محافظه کاری توانایی سود حسابداری برای

انعکاس سود اقتصادی (بازده مثبت سهام) و زیان اقتصادی (بازده منفی سهام) را نشان می دهد. تأکید محافظه کاری بر تمایز قائل شدن بین بازده مثبت و منفی سهام (سود و زیان اقتصادی) استعدادی از محققین مالی، حسابداری را به عنوان یک سیستم اطلاع رسانی تلقی می کنند و به عقیده برخی از آن ها هدف اصلی حسابداری ارائه اطلاعات مفید برای تصمیم گیری می باشد. به دلیل اهمیت بالای تأمین مالی به صرفه منابع مالی مورد نیاز شرکت ها برای تداوم فعالیت و رشد ایشان، تحقیقات بسیاری در راستای یافتن راهکارهای مناسب برای تأمین مالی بهینه شرکت ها انجام شده و نظریه های بسیاری ارائه شده و توسعه دانش و نظریه های مرتبط با این امر نیز مورد اقبال همیشگی مراجع حرفه ای مالی و حسابداری می باشد (بیات و رستمی، ۱۴۰۰).

طبق مطالعات صورت گرفته محافظه کاری حسابداری در ارزش و اعتبار شرکت بسیار مهم می باشد، برای این منظور مدیران باید بخوبی از تأثیر متغیرهایی که می تواند بر محافظه کاری حسابداری سازمان تأثیر بگذارند، آگاه باشند تا با نگرشی صحیح، اقداماتی آگاهانه و برخاسته از نظریات علمی در راستای دستیابی به یک گزارشگری بهینه انجام دهند، در ادامه این مقاله ابتدا مبانی نظری مطالعه حاضر و پیشینه آن، تبیین فرضیه های پژوهش، روش شناسی پژوهش، آمار توصیفی متغیرها و آزمون فرضیه ها و در انتهای مقاله نیز بحث و نتیجه گیری و پیشنهادهای ناشی از نتایج پژوهش ارائه خواهد شد.

مبانی نظری و پیشینه پژوهش

محافظه کاری بر اعمال احتیاط در شناسایی و اندازه گیری درآمد و دارایی ها دلالت دارد، یکی از مهمترین میثاق های محدود کننده ی صورت های مالی به شمار می رود. در حالی که اکثر حسابداران وجود محافظه کاری را قبول دارند ولی تا کنون تعریف دقیق از آن ارائه نشده است. محافظه کاری مکانیزمی است که اگر به درستی اعمال شود، به حل بسیاری از مسائل نمایندگی و عدم تقارن اطلاعاتی منجر خواهد شد که به طور کلی، از شکاف روزافزون بین مدیران و تأمین کنندگان منابع مالی واحدهای تجاری ناشی می شود. از طرف دیگر، استفاده کنندگان از اطلاعات مالی، تمایلی به استفاده از گزارش هایی که در آن، درآمدها و دارایی ها به طور غیر واقعی کمتر از واقع و هزینه ها و بدهی ها به طور افراطی بیشتر از واقع نشان داده شود، ندارند. آگاهی از متغیرهای مؤثر بر این ویژگی ها سبب بهبود تصمیمات سرمایه گذاران و مدیران و حسابرسان می شود (گلستانی و همکاران، ۱۴۰۱). یکی از مهمترین تصمیمات

¹ Gigler, F

ریسک طرح دعاوی حقوقی، کاهش یا تعویق مالیات، افزایش کیفیت اطلاعات مالی و کاهش هزینه سیاسی و ... سود را بصورت محافظه کارانه گزارش می دهند، بعلاوه سود شرکت ها در مواجهه با استانداردهای حسابداری، قوانین سازمان بورس و اوراق بهادار و فشار از جانب حسابرسان نیز به شکل محافظه کارانه تهیه می شود (عرب زاده و همکاران، ۱۳۹۹). گیولی و هاین^۴ (۲۰۰۰) محافظه کاری را این طور تعریف می کنند "انتخاب معیاری بین اصول حسابداری که باعث به حداقل رسیدن درآمد انباشته گزارش شده تحت شناسایی کندتر درآمد، شناسایی سریع تر هزینه، ارزشیابی کمتر دارائی و ارزشیابی بیشتر بدهی ها است". باسو^۵ (۱۹۹۷) از طرف دیگر محافظه کاری را به عنوان درآمدهای متقارن گزارشگری نشده ای تعریف می کند که سریع تر و کامل تر به "اخبار بد" پاسخ می دهد تا اخبار خوب (هانسن^۶ و همکاران، ۲۰۱۸).

پیشینه های پژوهش

پیشینه داخلی

علیزاده وچالاکي (۱۴۰۰) دربررسی رابطه بین متغیرهای کلان اقتصادی و محافظه کاری حسابداری با تاکید بر ساختار سررسید بدهی نشان دادند که ساختار سررسید بدهی در تبیین رابطه بین نرخ رشد تولید ناخالص داخلی، تورم و عرضه پول با محافظه کاری حسابداری، نقش میانجی ایفا نمی کند. ابراهیمی و همکاران (۱۳۹۸) دربررسی تأثیر ارتباطات سیاسی بر محافظه کاری حسابداری، کارایی سرمایه گذاری و هزینه تأمین مالی نشان دادند که ارتباطات سیاسی در شرکت ها اثر منفی و معناداری بر محافظه کاری حسابداری دارد و تأثیر آن بر هزینه های تأمین مالی نیز منفی و معنادار است. همچنین بر اساس یافته های پژوهش ارتباطات سیاسی شرکت ها اثر معناداری بر کارایی سرمایه گذاری ندارد. وکیلی فرد و همکاران (۱۳۹۷) اثر محافظه کاری حسابداری بر ترکیب بدهی ها و رشد شرکت با تاکید بر راهبری شرکتی را بررسی کردند. نتایج پژوهش نشان می دهد که محافظه کاری اثر مثبت و معنی داری بر ترکیب بدهی ها دارد و با افزایش محافظه کاری، تأمین منابع مالی از طریق بدهی های بلندمدت افزایش می یابد، همچنین محافظه کاری اثر مثبت و معنی داری با رشد از محل منابع داخلی و رشد از منابع کوتاه مدت دارد. امین زاده (۱۳۹۵) به بررسی رابطه بین تأمین مالی از طریق بدهی و محافظه کاری حسابداری پرداخت نتیجه آزمون مدل های پژوهش نشان

مالی در شرکت انتخاب ترکیب مناسب بدهی های بلندمدت و کوتاه مدت است. این ترکیب ممکن است تحت تاثیر عوامل درون شرکتی و یا عوامل کلان اقتصادی قرار گیرد. مطالعات تجربی بی شماری در زمینه ساختار سرمایه تاکنون در سراسر دنیا از دهه ۱۹۶۰ انجام شده است، اما شاخه جدیدی از ساختار سرمایه یعنی ساختار سررسید بدهی شرکت هنوز به اندازه کافی مورد توجه قرار نگرفته است، بررسی عوامل تأثیرگذار بر انتخاب ساختار سررسید بدهی از منظر متغیرهای کلان اقتصاد ممکن است به دانش در هر دو حوزه مالی و اقتصادی بیفزاید (کای^۱ و همکاران، ۲۰۰۸). محافظه کاری حسابداری یکی از چالش برانگیزترین موضوعات حسابداری طی یک قرن اخیر بوده است. صاحب نظران حسابداری به بررسی ابعاد مثبت و منفی این ویژگی اطلاعاتی گزارشگری مالی پرداخته اند. از دید طرفداران، محافظه کاری از طریق محدود کردن توانایی مدیران در بروز رفتارهای فرصت طلبانه به نظارت و حاکمیت صاحبان سرمایه کمک کرده و در انتقال حق کنترل شرکت به تأمین کنندگان سرمایه اثرگذار است. در مقابل، منتقدان خاطرنشان ساخته اند حسابداری محافظه کارانه باعث کاهش خالص دارایی ها و سود خالص دوره می شود که این امر دسترسی شرکت به منابع مالی را کاهش می دهد، محافظه کاری، عدم تقارن تأیید هزینه ها و درآمدها است. این عدم تقارن می تواند بر عملکرد مالی شرکت ها که در قالب اعداد و ارقام صورت های مالی گزارش می شود، اثرگذار باشد (رابرت بلاوم^۲، ۲۰۱۸). محافظه کاری یک قرارداد طولانی مدت در گزارشگری مالی و نظریه چند بعدی است. محافظه کاری می تواند منجر به حذف پروژه های سودآوری شود که در دوره های ابتدایی عمر پروژه، این پروژه ها جریانهای نقدی منفی ایجاد می کنند. ارزیابی عملکرد شرکت و سنجش توان سودآوری و پیش بینی فعالیت های آتی و پیش بینی بازده آتی حاصل از پروژه های شرکت توسط مدیریت برای سرمایه گذاران مهم است و سرمایه گذاران با استفاده از اطلاعات مالی شرکتها بازده مورد انتظار خود را برآورد می کنند (الهامی و وکیلی فرد، ۱۴۰۱). صاحب نظران حسابداری به بررسی ابعاد مثبت و منفی این ویژگی اطلاعاتی گزارشگری مالی پرداخته اند. به نظر موافقان، محافظه کاری از طریق محدود کردن رفتارهای فرصت طلبانه مدیران باعث افزایش ارزش شرکت می شود، از سوی دیگر، مخالفان محافظه کاری استدلال می کنند که به طور بالقوه تحریف اطلاعات و تخصیص منابع، می تواند ارزش شرکت را کاهش دهد، شرکت ها نیز به دلیل کاهش هزینه های قرارداد،

4 Basu
5 James C. Hansen

1 Cai, Kailan
2 Robert Bloom
3 Givoly and Hayn

دارد. آلویز^۴ (۲۰۱۹) مقاله ای با نام "محافظه کاری حسابداری و تأمین مالی بدهی" انجام داد. یافته‌های تجربی حاکی از آن است که محافظه کاری، ارزش افزوده و بدهی بیشتری را به وام گیرندگان می‌دهد. به علاوه، نتایج نشان می‌دهد که شرکت‌های با ساختار بدهی بالا، حسابداری محافظه کاری بیشتری را پس از استقراض در مقایسه با شرکت‌های با انتشار پایین بدهی نشان می‌دهند. در نهایت محافظه کاری در ساختار بدهی شرکت دارای اهمیت می‌باشد. رزاک^۵ و همکاران (۲۰۱۶) به بررسی تأثیر محافظه کاری در حسابداری بر کارایی سرمایه‌گذاری شرکت. نتایج این پژوهش نشان داد که محافظه کاری مشروط و نامشروط حسابداری هر دو باعث کاهش بیش‌ازحد و کمتر از حد سرمایه‌گذاری می‌گردد.

بسط فرضیه‌ها

مدیرانی که محافظه کارانه عمل نموده و در گزارش اطلاعات مالی، سوگیری رفتاری دارند باعث می‌شوند تا گزارش‌های مالی از کیفیت لازم برخوردار نبوده و موجب کاهش کیفیت مالی می‌شوند و این می‌تواند به تصمیم‌گیری‌های نادرست سرمایه‌گذاران و سایر استفاده‌کنندگان از اطلاعات منجر شود. در حقیقت مطالب اذعان شده حاکی از اهمیت محافظه کاری و نقش تصمیم‌گیری‌ها در تصمیمات استراتژیک شرکت‌ها می‌باشد (الهامی و وکیلی فرد، ۱۴۰۱). طبق نظریه سلسله مراتب تأمین مالی که توسط میرز و مجلوف (۲۰۰۵) مطرح گردید، شرکت‌ها تأمین مالی از منابع داخل شرکت را به تأمین مالی خارجی که به اطلاعات حساس است، ترجیح می‌دهند. این نظریه بر مبنای این فرض قرار دارد که افراد داخل شرکت آگاه‌تر از سهامداران هستند. اگر منابع داخل شرکت، برای تأمین مالی برنامه‌های سرمایه‌گذاری بهینه، کافی نباشد و عدم تقارن اطلاعاتی نیز مانع شود، مدیران ممکن است مجبور به صرف‌نظر کردن از پروژه‌های سودآور شوند (تاری وردی و عمادیان، ۱۴۰۰). تعیین ساختار سرمایه بهینه شرکت، از موضوعات بحث‌برانگیز در حوزه مالیه شرکتی است. ساختار سرمایه شرکت، ترکیبی از مجموع بدهی‌ها و حقوق صاحبان سهام شرکت است. صاحب‌نظران مالی به ارائه نظریات گوناگون، همواره درصدد پی‌ریزی ساختار بهینه‌ای هستند که بتوان کمترین هزینه سرمایه را بر شرکت تحمیل کرده و بیشترین ارزش را برای آن شرکت در بازار سرمایه ایجاد نماید. در این بین، تأمین مالی (اهرم مالی) به‌عنوان یکی از مهم‌ترین مفاهیم اهرمی، دارای جایگاهی

می‌دهد که تأمین مالی از طریق بدهی رابطه منفی و معنادار با محافظه کاری حسابداری دارد. نورمحمدی و همکاران (۱۳۹۴) در پژوهشی رابطه بین محافظه کاری و عدم تقارن اطلاعاتی با اهرم مالی در شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران بر اساس داده‌های ۹۵ شرکت طی دوره زمانی ۱۳۸۷ تا ۱۳۹۱ بررسی کردند. نتایج به‌دست‌آمده بیانگر آن است که رابطه محافظه کاری بر اهرم مالی تأیید می‌شود و به دلیل منفی بودن علامت ضریب تخمینی برای متغیر محافظه کاری رابطه آن با متغیر وابسته اهرم مالی از نوع معکوس می‌باشد. شیرخانی و همکارانش (۱۳۹۲) در بررسی اثر استقلال اعضای هیئت‌مدیره و اهرم مالی بر حسابداری محافظه کارانه، رابطه معنادار و مستقیم بین محافظه کاری و اهرم مالی به دست آوردند. دیلمی‌پور و همکاران (۱۳۹۳) ارتباط معناداری بین محافظه کارانه‌ی حسابداری و ساختار سرمایه به دست آوردند. مرادزاده‌فرد و همکاران (۱۳۹۳) در پژوهشی به بررسی رابطه بین محافظه کاری و کارایی سرمایه‌گذاری با توجه به وضعیت تأمین مالی و مالکیت نهایی پرداختند. نتایج آن‌ها نشان می‌دهد که در شرکت‌هایی که نیاز به تأمین مالی خارجی ندارند، رابطه محافظه کاری با سرمایه‌گذاری منفی است و در شرکت‌هایی که نیاز به تأمین مالی خارجی دارند این رابطه مثبت است.

پیشینه‌های خارجی

خلیفه^۱ و همکاران (۲۰۲۲) به بررسی ارتباط اهرم مالی، هزینه‌های تحقیق و توسعه، و محافظه کاری حسابداری پرداختند. آنها نشان می‌دهند که شرکت‌های با فناوری پیشرفته نسبت به شرکت‌های با فناوری پایین کمتر محافظه‌کار هستند. همچنین این رابطه منفی بین محافظه کاری مشروط و عضویت در بخش فناوری به اهرم‌های مالی کم و هزینه‌های تحقیق و توسعه بالا نسبت داده می‌شود. نتایج پژوهش ساندرا آلوس^۲ (۲۰۲۱) نشان می‌دهد که اهرم مالی، رشد شرکت و اندازه شرکت ارتباط مثبت با هزینه‌های حسابرسی دارند و شرکت‌هایی که حسابداری محافظه کارانه‌تری دارند (با حاکمیت شرکتی داخلی قوی) ممکن است برای تقویت اعتماد به نفس سرمایه‌گذاران در باشند. نورفازلا^۳ و همکاران (۲۰۲۰) به بررسی رابطه محافظه کاری حسابداری و عملکرد مالی: پاسخگویی شرکت‌های سازگار شریعت در مالزی پرداخت. نتایج نشان داد که حسابداری محافظه کاری از ویژگی‌های صورتهای مالی شرکت‌های سازگار با شریعت است و محافظه کاری حسابداری با عملکرد مالی ارتباط مثبت

⁴ Sandra Alves

⁵ Naveed, Razzaq

¹ Khalifa

² Sandra Alves

³ Norfazella Mohd Fariz

خاص در مدیریت ساختار سرمایه است، تامین مالی (اهرم مالی) نمایانگر تمایل شرکت به تأمین مالی از طریق ایجاد بدهی در مقابل افزایش سرمایه است. نسبت های اهرمی، همواره ابزارهایی جهت تعیین میزان احتمال قصور و ناتوانی شرکت در ایفای تعهدات مربوط به دیون و بدهی آن به شمار رفته و افزایش آن، خطر بروز بحران مالی و ورشکستگی شرکت را تشدید خواهد کرد. از این رو، بیشتر مدیران مالی، بر نقش اهرمی بدهی، در ترکیب ساختار سرمایه تأکید دارند (ایزدی نیا و عبداللهی، ۱۳۹۶). طبق تئوری محافظه کاری در حسابداری، شناسایی زودتر بدهی ها نسبت به دارایی ها، خبرهای بد نسبت به خبرهای خوب، زیان ها نسبت به سودها، در شرایط عدم اطمینان یا ابهام ناشی از حسابداری محافظه کارانه، باعث گزارشگری محافظه کارانه و افزایش سطح تامین مالی (اهرم مالی) نسبت به تامین مالی (اهرم مالی) واقعی می شود، تئوری محافظه کاری در حسابداری بیان می کند در مواردی که تردیدی واقعی در انتخاب بین دو یا چند روش گزارشگری وجود دارد، آن روشی باید انتخاب شود که کمترین اثر مطلوب بر حقوق صاحبان سهام داشته باشد. در حسابداری محافظه کارانه، دارایی ها در شرایط تردید به پایین ترین حد ممکن و بدهی ها به بالاترین حد ممکن ارزیابی می شوند. به طور کلی از دیدگاه تئوری محافظه کاری در حسابداری، افزایش محافظه کاری در حسابداری باعث افزایش تامین مالی (اهرم مالی) می شود (جعفری دهکردی، ۱۳۹۷) قالیباف اصل و همکاران (۱۳۹۴) نشان دادند رابطه ای مثبت و معناداری بین محافظه کاری در حسابداری و تامین مالی (اهرم مالی) وجود دارد. لی^۱ (۲۰۱۱) با استفاده از معیارهای انعطاف پذیری مالی چون اهرم مالی نشان داد محافظه کاری حسابداری اثرات منفی بر انعطاف پذیری مالی شرکت ها دارد. نیکومرام و بنی مهد (۱۳۸۷) رابطه معنادار اما منفی بین محافظه کاری و اهرم مالی به دست آوردند. براساس مباحث نظری بیان شده در تحقیقات محققینی همانند آوان^۲ و همکاران، (۲۰۱۰) و اسدی و جلالیان (۱۳۹۳) این چنین می توان استدلال نمود که محافظه کاری در حسابداری باعث افزایش در اهرم مالی شرکت می شود و افزایش در اهرم مالی شرکت باعث کاهش در فرصت های سرمایه گذاری می شود، به عبارت دیگر می توان پیش بینی کرد که محافظه کاری در حسابداری با افزایش در اهرم مالی باعث کاهش فرصت های سرمایه گذاری می شود. با توجه به اهداف پژوهش و مبانی نظری ذکر شده فرضیه ها به شرح زیر تدوین شده است.

فرضیه اول- بین تامین مالی (اهرم مالی) و محافظه کاری مشروط رابطه معناداری وجود دارد.

فرضیه دوم- بین تامین مالی (اهرم مالی) و محافظه کاری نامشروط رابطه معناداری وجود دارد.

روش شناسی پژوهش

این پژوهش از آنجاکه در آن متغیرها دست کاری نشده و شرایط آزمایشگاهی وجود ندارد، از نوع پژوهش های توصیفی (غیر تجربی) می باشد. پژوهش توصیفی شامل مجموعه ای از روش هایی است که هدف آن ها توصیف شرایط پدیده های مورد بررسی است. هدف از اجرای پژوهش توصیفی عمدتاً شناخت بیشتر شرایط موجود یا یاری دادن به فرآیند تصمیم گیری می باشد. بر اساس ماهیت، پژوهش حاضر را همچنین می توان نمونه ای از پژوهش های ارزیابی به شمار آورد. برای انجام فرضیه ها در این پژوهش از آزمون معنی داری F در رگرسیون چندگانه به وسیله نرم افزار R و برای ایجاد پایگاه داده های مورد نیاز از نرم افزار EXCEL استفاده می شود.

جامعه آماری

جامعه آماری این تحقیق شامل تمامی شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می باشد که جهت انتخاب نمونه آماری از طریق حذف سیستماتیک و اعمال محدودیت های نمونه گیری زیر استفاده شده است:

- ۱) در دوره ی مورد بررسی تغییر دوره ی مالی نداشته باشند و دوره مالی آن ها منتهی به ۲۹ اسفندماه باشد.
 - ۲) شرکت های سرمایه گذاری، واسطه گری های مالی، بانک و لیزینگ نباشند.
 - ۳) داده های مورد نظر آن ها در دسترس باشد.
 - ۴) شرکت هایی که در دوره پژوهش فعال بوده اند.
- در نهایت با توجه به محدودیت های ذکر شده تعداد ۱۳۸ شرکت به عنوان نمونه آماری انتخاب شده است.

متغیرهای پژوهش

در نگاره ۱ متغیرهای پژوهش به شرح زیر می باشد.

² Hayat M, Awan

¹ Lee, J.

نگاره ۱. متغیرهای پژوهش

نام متغیر	نماد	نوع متغیر	ماهیت متغیر
محافظه کاری مشروط	CON	وابسته	(۱-) جمع دارایی‌ها در اول دوره/اقدام تعهدی عملیاتی
محافظه کاری غیر مشروط	unCON	وابسته	ارزش دفتری حقوق صاحبان سهام/ ارزش بازار حقوق صاحبان سهام
تامین مالی (اهرم مالی)	FL1	مستقل	نسبت کل بدهی به دارایی‌ها
تامین مالی (اهرم مالی) بلندمدت	FL2	مستقل	نسبت بدهی بلندمدت به کل دارایی‌ها
تامین مالی (اهرم مالی) کوتاه مدت	FL3	مستقل	نسبت بدهی جاری به کل دارایی‌ها
نسبت وجه نقد عملیاتی	Cash	کنترل	وجه نقد عملیاتی تقسیم بر دارایی
رشد فروش	Sale	کنترل	تفاوت فروش سال جاری و سال قبل تقسیم بر فروش سال قبل
بازده دارایی	Roa	کنترل	سود خالص تقسیم بر دارایی‌ها
اندازه شرکت	Size	کنترل	لگاریتم مجموع فروش

تجزیه و تحلیل آماری

آمار توصیفی

توصیفی، تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از شاخص‌های مرکزی همچون میانگین و میانه و شاخص‌های پراکندگی انحراف معیار انجام پذیرفته است. در این ارتباط میانگین، اصلی‌ترین شاخص مرکزی بوده و متوسط داده‌ها را نشان می‌دهد، به طوری که اگر داده‌ها بر روی یک محور به صورت منظم ردیف شوند، مقدار میانگین دقیقاً نقطه تعادل یا مرکز ثقل توزیع قرار می‌گیرد. انحراف معیار از پارامترهای پراکندگی بوده و میزان پراکندگی داده‌ها را نشان می‌دهد. خلاصه وضعیت آمار توصیفی مربوط به متغیرهای وابسته پژوهش در نگاره ۲ درج گردیده است.

در این زیر بخش با استفاده از آمارهای توصیفی از قبیل میانگین، انحراف معیار، چولگی و کشیدگی به توصیف وضعیت توزیع متغیرهای مورد مطالعه پرداخته خواهد شد. به طور کلی، روش‌هایی را که به وسیله آن‌ها می‌توان اطلاعات جمع‌آوری شده را پردازش کرده و خلاصه نمود، آمار توصیفی می‌نامند. این نوع آمار صرفاً به توصیف جامعه یا نمونه می‌پردازد و هدف از آن محاسبه پارامترهای جامعه یا نمونه پژوهش است. در بخش آمار

نگاره ۲. آمار توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیر	میانگین	میانه	حداکثر	حداقل	انحراف معیار
CON	-۰.۰۱	-۰.۰۰	۱.۰۶	-۱.۲۷	۰.۱۷
unCON	-۰.۵۰	-۰.۴۴	۵.۶۶	-۳.۵۲	۰.۴۷
FL1	۰.۵۹	۰.۶۰	۲.۰۷	۰.۰۶	۰.۲۱
FL3	۰.۵۲	۰.۵۲	۱.۳۶	۰.۰۵	۰.۱۹
FL2	۰.۰۷	۰.۰۴	۱.۳۷	۰.۰۹	۴۰.۳۴
Cash	۰.۱۱	۰.۰۹	۰.۶۴	-۰.۴۶	۰.۱۲
Sake	۰.۲۳	۰.۱۷	۶.۵۵	-۰.۸۲	۰.۴۸
Roa	۰.۰۹	۰.۰۸	۰.۶۲	-۰.۴۰	۰.۱۳
size	۱۴.۰۹	۱۳.۹۷	۱۹.۳۱	۱۰.۱۶	۱.۴۴

آمار استنباطی

نرمال بودن توزیع متغیر وابسته پژوهش

وابسته این پژوهش (متغیر پیوسته محافظه کاری مشروط و غیر مشروط) با استفاده از آزمون کلموگراف اسمیرنوف سنجیده شده است. نگاره ۳ نتایج آزمون کلموگراف اسمیرنوف را نشان می‌دهد. با توجه به سطح خطای ۱ درصد می‌توان گفت توزیع آماری متغیرهای وابسته نرمال نمی‌باشد. برای رفع این مشکل در این پژوهش از تبدیل باکس کاکس^۱ و تبدیل توانی یوو- جانسن^۲ استفاده شده است.

در روش رگرسیون پانلی به منظور تخمین پارامترهای مدل و آزمون معناداری ضرایب پارامترهای برآورده فرض نرمال بودن و همگن بودن در واریانس‌ها یکی از فرضیات اصلی این روش است، به طوری که توزیع غیر نرمال و ناهمگنی در واریانس متغیر وابسته منجر به تخطی از مفروضات این روش برای تخمین پارامترها شده و نتایج درستی را ارائه نمی‌دهد. آزمون نرمال بودن متغیر

² Yeo-Johnson¹ Box-Cox

بررسی هم خطی میان متغیرها و روند در متغیرهای پژوهش

هم خطی به معنای وجود ارتباط خطی بین متغیرهای توضیحی یا مستقل است. یکی از راه های شناسایی رابطه هم خطی یا عدم هم خطی، بررسی رابطه همبستگی بین متغیرهای مستقل است. در صورتی که همبستگی بین متغیرهای مستقل شدید نباشد، مشکل هم خطی پیش نمی آید. در این مطالعه بررسی رابطه هم خطی بین متغیرهای مستقل با بهره گیری از عامل افزایش واریانس^۱ (VIF) انجام شده است. همان طور که در نگاره ۵، مشخص می باشد، مقادیر VIF متغیرهای مستقل هیچ کدام بزرگ تر از عدد ۱۰ نیست به جز متغیر FL3 که این نشان می دهد هم خطی شدیدی بین متغیرهای مستقل وجود ندارد. با توجه به اینکه متغیر FL3 بزرگ تر از ۱۰ می باشد این متغیر از داخل الگوهای مدل خارج می شود.

$$FL3_{it} = FL1_{it} - FL2_{it}$$

نگاره ۵. مقدار عامل افزایش واریانس (VIF)

نماد	FL1	FL2	FL3	CASH	SALE	ROA	SIZE
VIF	۱.۹	۱.۲	خیلی بزرگ	۱.۲	۱.۰۹	۲.۱	۱.۰۸

در روش های رگرسیون پانل نباید در بین متغیرهای در طی زمان روند وجود داشته باشد، وجود روند باعث بروز رگرسیون کاذب شده و داده ها دارای ایستایی نخواهند بود. نگاره ۵ به بررسی وجود روند در بین متغیرهای مستقل پرداخته است که با استفاده از آزمون لوین-چاو^۲ محاسبه گردیده است. با توجه به نتایج نگاره ۶ مقدار احتمال تمامی متغیرها کمتر از ۰.۰۵ است که می توان گفت فرضیه صفر یعنی وجود روند و ناپیوستگی در متغیرهای مستقل پذیرفته نخواهد شد و به عبارت دیگر رگرسیون کاذب رخ نخواهد داد.

نگاره ۶. آزمون لوین-چاو

نماد	مقدار آماره لوین-چاو	مقدار احتمال
FL1	-۰.۱۲۴۹	۰.۰۰۰۰
FL2	-۱۴.۱۲	۰.۰۰۰۰
CASH	-۲۷.۲۰۶	۰.۰۰۰۰
SALE	-۷.۴۰۶۸	۰.۰۰۰۰
ROA	-۲۸.۲۳۲	۰.۰۰۰۰
SIZE	-۲۵.۰۴۳	۰.۰۰۰۰

نگاره ۳. توزیع آماری متغیرهای وابسته

متغیر	آماره	مقدار احتمال
محافظه کاری مشروط	۰.۳۶۴۲	۰
محافظه کاری غیر مشروط	۰.۵۰۱۷	۰

نتایج این تبدیل نشان داده است که متغیر وابسته محافظه کاری مشروط به تبدیل توانی به توان ۱.۷ نیاز دارد؛ و متغیر وابسته محافظه کاری غیر مشروط به تبدیل توانی ۰.۸ نیاز دارد. این تبدیل به نزدیک شدن توزیع متغیر وابسته به توزیع نرمال و همگن شدن در واریانس ها کمک می کند. نگاره ۴ نتایج اجرای تبدیل توانی یوو-جانسن را نشان می دهد. طبق تبدیل توانی یوو-جانسن در روش باکس کاکس علاوه بر اینکه توزیع متغیر وابسته را به توزیع نرمال نزدیک تر می کند در همگنی واریانس متغیر وابسته تاثیر گذار است.

نگاره ۴. تبدیل توانی متغیر وابسته

متغیر	نماد	تبدیل (λ)	برآورد توان	کران پایین توان تبدیل	کران بالای توان تبدیل
محافظه کاری مشروط	CON	۱.۷	۱.۵	۱.۸	
محافظه کاری غیر مشروط	unCON	۰.۸	۰.۷	۰.۸	

به طور کلی فرمول تبدیل توانی یوو-جانسن به صورت معادله ۱ است.

$$Tx_{it} = \begin{cases} \frac{(x+1)^\lambda - 1}{\lambda} & x > 0 \\ -\frac{[-(-x+1)^{2-\lambda} - 1]}{2-\lambda} & x < 0 \end{cases} \quad \text{معادله ۱}$$

$$TCON_{it} = \begin{cases} \frac{(CON+1)^{1.7} - 1}{0.9} & CON > 0 \\ -\frac{[-(-CON+1)^{0.3} - 1]}{1.1} & CON < 0 \end{cases}$$

$$TunCON_{it} = \begin{cases} \frac{(unCON+1)^{0.8} - 1}{0.9} & CON > 0 \\ -\frac{[-(-unCON+1)^{1.2} - 1]}{1.1} & CON < 0 \end{cases}$$

² Levin, Lin & Chu

¹ Variance Inflation Factor

شناسایی الگوی آماری

این که مشخص گردد کدام روش (رگرسیون تلفیقی، رگرسیون پانلی اثرات ثابت و یا رگرسیون پانلی اثرات تصادفی) جهت برآورد مناسب‌تر است استفاده شده است. اگر مقدار احتمال آزمون F مقید و همچنین مقدار احتمال آزمون برش پاگان کوچک‌تر از ۵ درصد باشد، می‌توان گفت فرضیه صفر در دو آزمون را با توجه به مقادیر احتمال نمی‌توان پذیرفت در نتیجه استفاده از روش رگرسیون تلفیقی روشی کارا و مناسب برای برآورد رگرسیون تلفیقی نیست. در رابطه با اثرات ثابت مقطع آزمون، F مقید نشان می‌دهد که عرض از مبدأ شرکت‌ها با یکدیگر از لحاظ آماری تفاوت معناداری دارند یا خیر؟ و آزمون برش پاگان نشان می‌دهد تغییرات و پراکندگی بین مقاطع تصادفی است؟ یا خیر؟ همچنین آزمون هاسمن در رابطه با اثرات ثابت مقطعی و اثرات تصادفی تصمیم‌سازی می‌نماید و نشان می‌دهد کدام روش کارا تر است.

نگاره ۸ به بررسی و تحلیل کاراترین الگوی رگرسیون تلفیقی، پانل با اثرات ثابت و پانل با اثرات تصادفی پرداخته است، طبق نتایج نگاره ۸، برای متغیر محافظه‌کاری مشروط آزمون‌های آماری نشان می‌دهد آزمون F مقید رد و آزمون برش پاگان پذیرفته شده است و می‌توان گفت الگوی رگرسیون با اثرات ثابت در زمان کاراترین مدل است.

در این بخش، برای هر یک از الگوهای پژوهش با استفاده از روش‌های دیتا پانل ابتدا الگوی آماری مناسب با استفاده از آزمون F و بروش پاگان^۱ شناسایی و ضرایب الگو تخمین زده می‌شود و پس از برآورد ضرایب الگو نتایج حاصل از آن تفسیر می‌شود. در الگوهای پانلی خطای الگو (باقیمانده‌ها، e_{it}) شامل سه مؤلفه هستند که این سه مؤلفه شامل خطاهای مربوط به شرکت‌ها (η_i)، خطاهای مربوط به مؤلفه زمان (ψ_t) و خطای تصادفی (ε_{it}) است. با توجه به اینکه در این پژوهش انتخاب شرکت‌های موردسنجش و زمان مورد مطالعه به صورت تصادفی انتخاب و یا ایجاد شده است از لحاظ نظری می‌توان گفت عامل اثر زمان و عامل اثر شرکت‌ها تصادفی می‌باشند که با این تفاسیر باید η_i و ψ_t را همبسته از دیگر متغیرهای وارده شده به مدل باشند. با توجه به همبسته بودن یا نبودن η_i و ψ_t روش برآورد الگوی رگرسیون پانلی متفاوت است باید آزمون‌های آماری لازم جهت تشخیص کاراترین روش برآورد الگوی رگرسیون پانلی مشخص گردد. برای این که بتوان مشخص نمود که آیا استفاده از روش داده‌های پانل در برآورد مدل مورد نظر کارآمد خواهد بود یا نه، از آزمون F مقید و آزمون بروش پاگان^۲ و هاسمن^۳ به منظور

نگاره ۷. بررسی مناسب‌ترین و کارآمدترین روش برآورد رگرسیون پانلی

نام آزمون	آماره	رگرسیون تلفیقی	رگرسیون پانل با اثرات ثابت	رگرسیون پانل با اثرات تصادفی
آزمون F مقید	F	پذیرش	رد	پذیرش
آزمون بروش پاگان	χ^2	پذیرش	پذیرش	رد
آزمون هاسمن*	F	-	-	پذیرش
*- ابتدا به نتایج دو آزمون F مقید و آزمون بروش پاگان مقایسه می‌گردد و در صورت رد دو آزمون به آزمون هاسمن رجوع کرده.				

نگاره ۸. تشخیص و مؤلفه‌های واریانس خطا

متغیر وابسته	نام آزمون	آماره	درجه آزادی	مقدار آماره	مقدار احتمال
محافظه‌کاری مشروط	آزمون F مقید	F	۱۴۴ و ۹۵۳	۱.۸۲	۰.۰۰۰
	آزمون بروش پاگان	χ^2	۱	۰.۰۲	۰.۸۸
	آزمون هاسمن	F	-	-	-
محافظ کاری غیر مشروط	آزمون F مقید	F	۱۴۴ و ۹۵۳	۷.۶۳	۰.۰۰۰
	آزمون بروش پاگان	χ^2	۱	۱۳۸.۸	۰.۰۰۰
	آزمون هاسمن	F	۶	۱۱۹.۳۶	۰.۰۰۰

³ Hausman¹ Breusch Pagan² Breusch Pagan

نتایج به دست آمده از نگاره ۸ نشان دادند که برای متغیر وابسته محافظه کاری غیر مشروط بین الگوی رگرسیون پانلی به روش اثرات ثابت و تصادفی نمی توان به درستی با استفاده از آزمون های مورد استفاده تصمیم گیری کرد. نگاره ۹ تفکیک مؤلفه های واریانس الگوی مذکور را نشان می دهد با توجه به مؤلفه های واریانس خطای الگو و نسبت تشکیل دهنده واریانس خطا می توان گفت، تقریباً ۵۰٪ واریانس خطای الگو متشکل از اثرات

تصادفی است. به طور کلی اگر الگوی رگرسیون پانلی با اثرات ثابت مقطعی باشد باید سهم خطای اثرات مقطعی نسبت به کل بیشتر از سایر مؤلفه های خطا باشد که با توجه به اطلاعات نگاره ۹ می توان گفت باید به روش اثرات تصادفی برآورد و تخمین زده شود.

$$e_{it} = \psi_t + \eta_i + \varepsilon_{it}$$

نگاره ۹. مؤلفه های واریانس خطای الگوی محافظه کاری غیر مشروط

مؤلفه واریانس خطا	نماد	مقدار واریانس خطا	نسبت از کل
مقطع (شرکت ها)	η_i	۰.۰۶۳	۲۹٪
مقطع (زمان ها)	ψ_t	۰.۰۴۶	۲۱٪
تصادفی	ε_{it}	۰.۱۰۹	۵۰٪
کل	e_{it}	۰.۲۱۸	

تحلیل آماری الگوی اول پژوهش

در این زیر بخش به بررسی و تجزیه و تحلیل الگوی زیر پرداخته شده است.

الگوی ۱.

$$TCON_{it} = \alpha_0 + \alpha_1 FL1_{it} + \alpha_2 FL2_{it} + \alpha_3 CASH_{it} + \alpha_4 SALE_{it} + \alpha_5 ROA_{it} + \alpha_6 SIZE_{it} + \varepsilon_{it}$$

الگوی ۲.

$$TCON_{it+1} = \alpha_0 + \alpha_1 FL1_{it} + \alpha_2 FL2_{it} + \alpha_3 CASH_{it} + \alpha_4 SALE_{it} + \alpha_5 ROA_{it} + \alpha_6 SIZE_{it} + \varepsilon_{it}$$

با برازش الگوی رگرسیون پانلی با اثرات ثابت زمان، نتایج نگاره ۹ به دست آمده است.

در الگوی اول پژوهش اکثر متغیرها، از لحاظ آماری تاثیر معناداری بر محافظه کاری مشروط سال جاری ندارند و فقط ۲ متغیر کنترل، نسبت وجه نقد عملیاتی و بازده دارایی ها بر

محافظه کاری مشروط سال جاری از لحاظ آماری تاثیرگذار هستند. (به علت کوچک بودن مقدار احتمال از ضریب اطمینان ۵٪).

در الگوی دوم پژوهش، متغیرهای نسبت کل بدهی به دارایی ها و بازده دارایی تاثیر معناداری بر محافظه کاری مشروط سال آتی از لحاظ آمار دارند (به علت کوچک بودن مقدار احتمال از ضریب اطمینان ۵٪) و سایر متغیرها از لحاظ آماری تاثیر معناداری بر محافظه کاری مشروط سال آتی ندارند.

تمامی روش های آماری بر فرضیاتی استوار هستند که بررسی این فرضیات باعث می گردد تا از صحت و درستی الگوی اجرا شده و نتایج به دست آمده از آن اطمینان حاصل گردد در روش های پانلی بررسی نرمال بودن، همگنی واریانس و استقلال باقیمانده ها الزامی است. نگاره ۱۱ به بررسی فرضیات زیر بنایی الگو پرداخته است که نتایج آن با توجه به معیارهای پذیرش هر یک از فرضیات زیر بنایی می توان گفت، الگوی این زیربخش دارای صحت و کفایت لازم است و نتایج آن دارای اطمینان کافی می باشد.

نگاره ۱۰. برآورد پارامترهای الگوی محافظه کاری مشروط

نام متغیر	نماد	الگوی ۱		الگوی ۲	
		مقدار احتمال	برآورد پارامتر	مقدار احتمال	برآورد پارامتر
عرض از مبدأ	-	۰/۰۳۳۳۸	-۰/۱۵۷۵۲	۰/۰۵۱۹	۰/۰۰۳۸
نسبت کل بدهی به دارایی ها	FL1	۰/۰۱۶۹۵۲	۰/۱۰۲۲	۰/۱۵۶۷۵۴	<۰/۰۰۰۱
نسبت بدهی بلندمدت به کل دارایی ها	FL2	-۰/۰۳۱۶۳	۰/۰۷۸۳	-۰/۰۳۰۴۶	۰/۵۹۸

نام متغیر	نماد	الگوی ۱		الگوی ۲	
		برآورد پارامتر	مقدار احتمال	برآورد پارامتر	مقدار احتمال
نسبت وجه نقد عملیاتی	Cash	۱/۱۴۲۴۷۶	<۰.۰۰۱	۰/۰۵۸۵۴۶	۰/۱۸۹۸
رشد فروش	Sale	۰/۰۰۱۳۶۳	۰/۶۹۷۳	-۰/۰۱۰۴۷	۰/۴۱۹۲
بازده دارایی	Roa	۱/۱۳۶۵	<۰.۰۰۱	-۰/۲۹۰۲	<۰.۰۰۱
اندازه شرکت	Size	۰/۰۰۰۴۰۲	۰/۷۳۳۱	۰/۰۰۵۹۲۱	۰/۱۲۳۲

نگاره ۱۱. بررسی صحت و درستی الگوی محافظه کاری مشروط

الگو	نام آزمون	همگنی واریانس‌ها	نرمال بودن باقیمانده‌ها	استقلال باقیمانده‌ها	عدم همبستگی متوالی	نبود روند خطی
		برش پاکان	جاکر برا	دوربین واتسون	برش گادفری	دیکی فولر
الگوی ۱ TCON _{it}	آماره آزمون / نماد	BP(χ^2) = ۳.۸۲۴	JB = ۴.۵۵۵	DW = ۱.۹۳۲	BG(χ^2) = ۴.۰۳۶	DF = -۲۰.۰۴۳
	مقدار احتمال	Pr(χ^2) = ۰.۱۴۷۷	Pr(JB) = ۰.۰۹۵۶	Pr(DW) = ۰.۱۰۶۶	Pr(χ^2) = ۰.۶۷۱	Pr(DF) = ۰.۱
الگوی ۲ TCON _{it+1}	آماره آزمون / نماد	BP(χ^2) = ۱.۲۸۳	JB = ۶.۵۶۸	DW = ۳.۰۰۱	BG(χ^2) = ۲.۵۲۱	DF = -۲۱.۵۰۴
	مقدار احتمال	Pr(χ^2) = ۰.۵۲۶۵	Pr(JB) = ۰.۱۰۱۵	Pr(DW) = ۰.۳۴۳۲	Pr(χ^2) = ۰.۸۶۶	Pr(DF) = ۰.۱۱
معیار پذیرش		Pr(χ^2) > 0.05	Pr(JB) > 0.05	Pr(DW) > 0.05	Pr(χ^2) > 0.05	Pr(DF) > 0.05

تحلیل آماری الگوی دوم پژوهش

در این زیر بخش به بررسی و تجزیه و تحلیل الگوی زیر پرداخته شده است.

الگوی ۳.

$$TunCON_{it} = \alpha_0 + \alpha_1 FL1_{it} + \alpha_2 FL2_{it} + \alpha_3 CASH_{it} + \alpha_4 SALE_{it} + \alpha_5 ROA_{it} + \alpha_6 SIZE_{it} + \varepsilon_{it}$$

الگوی ۴.

$$TunCON_{it+1} = \alpha_0 + \alpha_1 FL1_{it} + \alpha_2 FL2_{it} + \alpha_3 CASH_{it} + \alpha_4 SALE_{it} + \alpha_5 ROA_{it} + \alpha_6 SIZE_{it} + \varepsilon_{it}$$

دارایی‌ها، نسبت وجه نقد عملیاتی، بازده دارایی‌ها و اندازه شرکت بر محافظه کاری غیر مشروط سال جاری از لحاظ آماری تاثیر معنادار دارند. در الگوی چهارم پژوهش، به علت کوچک بودن مقدار احتمال از ضریب اطمینان ۵٪ متغیرهای نسبت کل بدهی به دارایی‌ها، نسبت وجه نقد عملیاتی، بازده دارایی‌ها و اندازه شرکت تاثیر معناداری بر محافظه کاری غیر مشروط سال آتی، از لحاظ آمار دارند و متغیرهای نسبت بدهی بلندمدت به کل دارایی‌ها و رشد فروش از لحاظ آماری تاثیر معناداری بر محافظه کاری مشروط سال آتی ندارند.

تمامی روش‌های آماری بر فرضیاتی استوار هستند که بررسی این فرضیات باعث می‌گردد تا از صحت و درستی الگوی اجرا شده و نتایج به دست آمده از آن اطمینان حاصل گردد در روش‌های پانلی بررسی نرمال بودن، همگنی واریانس و استقلال باقیمانده‌ها الزامی است. نگاره ۱۳ به بررسی فرضیات زیر بنایی الگو پرداخته است که نتایج آن با توجه به معیارهای پذیرش هر یک از فرضیات زیر بنایی می‌توان گفت، الگوی این زیربخش دارای صحت و کفایت لازم است و نتایج آن دارای اطمینان کافی می‌باشد.

نگاره ۱۲. برآورد پارامترهای الگوی محافظه کاری غیر مشروط

نام متغیر	نماد	الگوی ۱		الگوی ۲	
		برآورد پارامتر	مقدار احتمال	برآورد پارامتر	مقدار احتمال
عرض از مبدأ	-	۰/۰۳۰۲۴۶	۰/۹۰۲۸	-۰/۱۷۷۰۲	۰/۳۸۴۲
نسبت کل بدهی به دارایی‌ها	FL1	۱/۶۴۸۰۴۵	<۰.۰۰۱	۰/۷۵۹۰۶۹	<۰.۰۰۱
نسبت بدهی بلندمدت به کل دارایی‌ها	FL2	۰/۸۱۰۵۹	<۰.۰۰۱	۰/۱۷۳۵۸۹	۰/۲۹۲۲

نام متغیر	نماد	الگوی ۱		الگوی ۲	
		برآورد پارامتر	مقدار احتمال	برآورد پارامتر	مقدار احتمال
نسبت وجه نقد عملیاتی	Cash	۰/۲۶۹۷۹۶	۰/۰۰۸۴	۰/۲۸۲۳۰۶	۰/۰۱۴۷
رشد فروش	Sale	۰/۰۳۷۱-	۰/۱۲۹۴	-۰/۰۴۴۸۴	۰/۱۵۵۴
بازده دارایی	Roa	۱/۴۳۴۵۶۹	<۰۰۰۰۱	۰/۶۷۰۷۳۱	<۰۰۰۰۱
اندازه شرکت	Size	-۰/۱۲۷۰۷	<۰۰۰۰۱	-۰/۰۶۴۳۸	<۰۰۰۰۱

نگاره ۱۳. بررسی صحت و درستی الگوی محافظه کاری غیر مشروط

الگو	نام آزمون	همگنی واریانس ها	نرمال بودن باقیمانده ها	استقلال باقیمانده ها	عدم همبستگی متوالی	نبود روند خطی
		برش پاگان	جاکر برا	دوربین واتسون	برش گادفری	دیکی فولر
الگوی ۳ TunCON _{it}	آماره آزمون / نماد	BP(χ^2) = ۴.۲۵۰۶	JB = ۴.۵۸۰۷	DW = ۱.۹۲۹	BG(χ^2) = ۴.۵۰۸	DF = -۲۳.۸۱
	مقدار احتمال	Pr (χ^2) = ۰.۱۱۹۳	Pr (JB) = ۰.۰۹۴	Pr (DW) = ۰.۰۹۴۹	Pr (χ^2) = ۰.۶۷۱	Pr (DF) = ۰.۱
الگوی ۴ TunCON _{it+1}	آماره آزمون / نماد	BP(χ^2) = ۳.۵۲	JB = ۴.۰۴۹	DW = ۱.۹۸۹	BG(χ^2) = ۳.۸۶۵	DF = -۲۳.۰۸۲
	مقدار احتمال	Pr (χ^2) = ۰.۱۷۲	Pr (JB) = ۰.۰۸۹۶	Pr (DW) = ۰.۱۶۴۹	Pr (χ^2) = ۰.۶۹۵	Pr (DF) = ۰.۱
معیار پذیرش		Pr (χ^2) > 0.05	Pr (JB) > 0.05	Pr (DW) > 0.05	Pr (χ^2) > 0.05	Pr (DF) > 0.05

نتیجه گیری

هدف این پژوهش بررسی تاثیر تامین مالی (اهرم مالی) بر محافظه کاری مشروط و غیر مشروط می باشد. بدین منظور با استفاده از داده های ۱۳۸ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران در بازه زمانی ۱۳۹۰ الی ۱۳۹۷ مورد بررسی قرار گرفت. متغیر مستقل در این پژوهش تامین مالی کوتاه مدت و بلندمدت و همچنین کل میزان تامین مالی شرکت و متغیر وابسته محافظه کاری مشروط و نامشروط می باشد. نتایج پژوهش نشان داد که بین تامین مالی (اهرم مالی) کوتاه مدت و بلندمدت و همچنین کل میزان تامین مالی شرکت و محافظه کاری مشروط حسابداری رابطه معناداری وجود دارد. همچنین نتایج پژوهش نشان داد که بین تامین مالی (اهرم مالی) کوتاه مدت و بلندمدت و همچنین کل میزان تامین مالی شرکت و محافظه کاری غیر مشروط حسابداری رابطه معناداری وجود دارد. این نتیجه مطابق با تئوری محافظه کاری مشروط در حسابداری که بیان می کند در مواردی که تردیدی واقعی در انتخاب بین دو یا چند روش گزارشگری وجود دارد، باید آن روشی انتخاب شود که کمترین اثر مطلوب بر حقوق صاحبان سهام داشته باشد (فلتهام و اولسون، ۱۹۹۵). محدودیت در تامین مالی یکی از عواملی است که می تواند سطح محافظه کاری واحد اقتصادی را تحت تاثیر قرار دهد زیرا وقتی واحد اقتصادی با محدودیت در تامین مالی مواجه

گردد مدیر از نفوذ نمایندگی خود بهره جسته و منجر به کاهش محافظه کاری می گردد (تاری وردی و عمادیان، ۱۴۰۰). مهمترین هزینه ی اتخاذ رویکرد محافظه کاری مشروط حسابداری، کاهش انتظارات بازار سرمایه از عملکرد آتی واحدهای تجاری است. لذا واحدهای تجاری در دوره های نیاز به منابع مالی سطح محافظه کاری مشروط در گزارشگری مالی را کاهش دهند (پورحیدری و غفارلو، ۱۳۹۰). بین اهرم مالی و محافظه کاری ارتباطی مستقیم و معنی دار وجود دارد، با توجه به این که شرکت های با درجه اهرم مالی بالا، دارای تعارض های نمایندگی بین اعتباردهندگان و سهامداران هستند بنابراین امکان وجود تقاضای قراردادی بالاتری برای محافظه کاری از طرف این شرکت ها وجود دارد. پژوهش های اخیر انجام شده در این حوزه بیانگر وجود ارتباط معنادار بین ساختار سرمایه شرکت ها و محافظه کاری حسابداری می باشند. نتایج تحقیق حاضر با تحقیقات صورت گرفته در داخل و خارج از کشور همسو می باشند، از جمله بیات ورستمی (۱۴۰۰) بنی مهد (۱۳۹۱) کانگ^۱ و همکاران (۲۰۱۷)، مشایخ و نیکبخت (۱۳۹۵) آلویز^۲ (۲۰۱۹) بین محافظه کاری و تامین مالی ارتباطی مستقیم یافتند و بیان داشتند با افزایش محافظه کاری، اهرم مالی شرکت نیز افزایش می یابد. یافته های افس و ساردوک^۳ (۲۰۱۷) و سانا^۴ (۲۰۱۶) نشان دادند که ارتباطی مستقیم بین محافظه کاری

3 Affes, H. and Sardouk, H
4 Sana'a, N.M

1 Kang, T.,
2 Sandra Alves

وساختار سرمایه وجود دارد. اما آستامی و تاور^۱ (۲۰۰۶) احمد و دیولمان^۲ (۲۰۰۷) هاو^۳ و همکاران (۲۰۱۴) امینی و حسن^۴ (۲۰۱۷) سلیمان^۵ (۲۰۱۷) به این نتیجه رسیدند که رابطه منفی بین محافظه کاری و تامین مالی یافتند و بیان داشتند اهرم مالی بالا مشکلاتی ایجاد می کند که وجود حسابداری محافظه کارانه این مشکلات را کمتر خواهد کرد.

پیشنهادهای پژوهش

نتایج این پژوهش مدیران را از اهمیت نقش محافظه کاری در حسابداری، تامین مالی (اهرم مالی) شرکت ها آگاه می سازند. با توجه به تأثیر محافظه کاری در حسابداری بر تامین مالی (اهرم مالی) شرکت ها، محققان و تحلیلگران اطلاعات مالی باید در پیش بینی برای رشد آتی شرکت به میزان بدهی ها و ظرفیت استقراض شرکت ها توجه نمایند. همچنین نهادهای استانداردگذار باید در تدوین استانداردهای محافظه کاری به تأثیر این متغیر بر سایر متغیرهای اقتصادی توجه خاص داشته باشند. همچنین میتوان بیان کرد شرکت هایی که به دنبال رشد و پیشرفت هستند، باید سطح ساختار سرمایه بالاتری را انتخاب کنند تا مشتریان و طرفهای تجاری با استفاده از صورت های مالی بتوانند ساختار سرمایه ی آتی شرکت را پیش بینی کرد و با اطمینان خاطر بالاتری با شرکت مراددهی تجاری داشته باشند. با توجه به اینکه در کل صنایع رابطه مثبت بین محافظه کاری و تامین مالی (اهرم مالی) وجود دارد، لذا به مدیران و سهامداران پیشنهاد می شود در صورتی که مایلند میزان محافظه کاری در این شرکت ها افزایش یابد و سطح افشای اطلاعات را افزایش دهند. بر اساس نتایج پژوهش مدیران بهتر است، در مواقعی که قصد تامین مالی دارند، به منظور بهبود انتظارات بازار از عملکرد آتی واحد تجاری، سطح محافظه کاری مشروط در گزارشگری مالی را کاهش دهند. پیشنهاد می گردد که در تصمیم گیری ها و تجزیه و تحلیل های مالی توسط استفاده کنندگان از اطلاعات مالی و پیش بینی آنها علاوه بر مد نظر قرار دادن شرایط اقتصادی کشور، لازم است ویژگی های خاص شرکت ها نیز مورد توجه قرار گیرد تا بتوان تأثیر اخبار خوب و بد را به خوبی تفکیک نموده و تأثیر آن بر سود شرکت در بازار سرمایه ایران مدنظر داشت.

همچنین پیشنهاد می گردد که کارگزاران موسسه ها با توجه به میزان ظرفیت بدهی هر شرکت، خط مشی های مناسبی را برای دوری از محافظه کاری پی ریزی کنند. براساس

نتایج این پژوهش سرمایه گذاران و مدیران باید زمان انجام تصمیمات سرمایه گذاری به ساختار سرمایه و تأثیر آن بر میزان محافظه کاری اطلاعات ارایه شده توسط شرکت ها را مدنظر قرار دهند و همچنین سازمان بورس اوراق بهادار در راستای انتشار اطلاعات شرکت ها به عوامل تأثیرگذار بر محافظه کاری شرکت ها در ارایه اطلاعات توجه نماید.

فهرست منابع

- * اسدی، غلامحسین و رامین جلالیان ۱۳۹۱. بررسی تأثیر ساختار سرمایه، سهامداران و بزرگی شرکت بر میزان اعمال محافظه کاری در شرکت ها. بررسی های حسابداری و حسابرسی، دوره ۱۹، شماره ۶۷ ص ۱-۱۴.
- * امین زاده، اسمعیل (۱۳۹۵) تأمین مالی از طریق بدهی و محافظه کاری حسابداری، پایان نامه کارشناسی ارشد.
- * الهامی، مهسا، وکیلی فرد، حمیدرضا. ۱۴۰۱. بررسی تأثیر راهبری شرکتی، رقابت پذیری و محافظه کاری مدیریتی بر افشای داوطلبانه اطلاعات. دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت، دوره ۱۱، شماره ۴۱، ص ۱۷۷-۱۹۹.
- * بنی مهد، بهمن و سیدسلیمان فلاح میرعباسی. ۱۳۹۱. رابطه بین محافظه کاری حسابداری با تغییر حسابرس در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. پژوهش های حسابداری مالی و حسابرسی، دوره ۲، شماره ۷، ۹۵-۱۲۰.
- * بنی مهد، بهمن؛ مهدی مرادزاده فرد و محمدجعفر ولیخانی. ۱۳۹۳. محافظه کاری حسابداری و پاداش مدیریت. حسابداری مدیریت، ۷ (شماره ۳) (پیاپی ۲۲)، ۲۱-۳۴.
- * بیات، علی، رستمی، عباس (۱۴۰۰) تأثیر محافظه کاری حسابداری بر ظرفیت بدهی شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، چشم انداز حسابداری و مدیریت دوره ۴، شماره ۴۵، ص ۱۸-۳۲.
- * پورحیدری امید، غفارلو عباس. ۱۳۹۰. تامین مالی و تغییرات سطح محافظه کاری مشروط حسابداری. بررسیهای حسابداری و حسابرسی. ۱۸ (۶۶)، ۱۵-۲۸.
- * تاری وردی، یداله، عمادیان، ندا. ۱۴۰۰. تأثیر حساسیت جریان نقدی نامتقارن بر رابطه محدودیت در تامین مالی و محافظه کاری مشروط. پژوهش های حسابداری مالی و حسابرسی، دوره ۱۳، شماره ۴۹، ص ۱۱۹-۱۴۶.

- * جهانبخش، سارا؛ علی اسماعیلزاده و رضا اعطاییزاده. ۱۳۹۶. رابطه بین مدیریت ریسک محافظه کاری و جریان وجه نقد عملیاتی. حسابداری مالی و حسابرسی، دوره ۹، شماره ۳۵ ص ۶۵-۹۴.
- * جبارزاده کنگرلویی، سعید؛ محمد نورزاد دولت آبادی و فیضی، سمیه. ۱۳۹۱. تأثیر ساختار بدهی بر محافظه کاری شرطی در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. بورس اوراق بهادار، سال پنجم، زمستان ۱۳۹۱، شماره ۲۰.
- * حبیبی، حمیدرضا؛ رحمان حسنعلی پورفروغ فراز. ۱۳۹۵. بررسی رابطه بین شیوه های تأمین مالی با محافظه کاری حسابداری. دانش حسابرسی، ۱۶(۶۵)، ص ۱۵۹-۱۷۷.
- * دیلمی پور، مصطفی و مصطفی پهلوان و سمیرا پهلوان. ۱۳۹۳. تأثیر اصل بنیادی محافظه کارانه ی حسابداری بر ساختار سرمایه در شرکت های پذیرفته شده در بورس. فصلنامه حسابداری رسمی، شماره ۲۶، ص ۶۸-۷۴.
- * شیرخانی، هادی؛ حمید ستاری و فرهاد خیراللهی. ۱۳۹۲. بررسی اثر استقلال اعضای هیئت مدیره و اهرم مالی بر حسابداری محافظه کارانه. دومین کنفرانس بین المللی مدیریت اقتصاد و علوم انسانی
- * عبدی، مصطفی؛ حسن زلفی و مهدی کاظمی علوم. ۱۳۹۷. رابطه محافظه کاری با استراتژی های حسابرسان به منظور مواجهه با ریسک صاحبکار. دانش حسابداری مالی، ۱۵(۱)، ۱۰۱-۱۲۵.
- * عزیززاده، حسام، چالاکی، پری. ۱۴۰۰. بررسی رابطه بین متغیرهای کلان اقتصادی و محافظه کاری حسابداری با تاکید بر ساختار سررسید بدهی. تحقیقات حسابداری و حسابرسی، ۱۳(۵۱)، ۹۵-۱۱۰.
- * عرب زاده محسن ایزدی نیا ناصر صمدی سعید. ۱۳۹۹. اثر محافظه کاری حسابداری بر شاخص های اقتصاد کلان بورس اوراق بهادار، ۱۳(۵۲)، ۲۲۰-۲۴۴.
- * عرب صالحی، مهدی؛ احمد گوگردچیان و مرتضی آرام سفیددشتی. ۱۳۹۲. بررسی رابطه بین ریسک سیستماتیک و محافظه کاری حسابداری در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. همایش حسابداری ایران.
- * قالیباف اصل، حسن؛ مهدی نیکروش؛ مصطفی، دولت کامی و علی امامی. ۱۳۹۴. محافظه کاری شرطی حسابداری و انعطاف پذیری مالی. پژوهش های تجربی حسابداری، ۵(۲)، ۱۰۷-۱۲۳.
- * کویره، حسین و ابراهیم منصوری. ۱۳۹۷. اثر ساختار سرمایه و ساختار مالکیت بر محافظه کاری شرطی حسابداری در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. پنجمین کنفرانس ملی پژوهش های کاربردی در مدیریت و حسابداری، تهران.
- * گلستانی، رضا، نسل موسوی، سید حسین، عباسیان فریدونی، محمد مهدی. ۱۴۰۱. ارزیابی نقش چرخه عمر شرکت در اندازه گیری محافظه کاری بر اساس برخی از مدل های محافظه کاری شرطی. دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت، ۱۱(۴۱)، ۴۹-۶۲.
- * مشایخ، شهناز و زهرا نیکبخت. ۱۳۹۵. "تأثیر محافظه کاری حسابداری بر حجم تأمین مالی شرکت ها". پژوهش حسابداری، شماره ۲۰، صص ۵۹-۴۳.
- * مرادزاده فرد، مهدی؛ مریم فرج زاده؛ شیما کرمی و مرتضی عدل زاده. ۱۳۹۳. بررسی رابطه محافظه کاری و کارایی سرمایه گذاری با توجه به وضعیت تأمین مالی و مالکیت نهایی در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. فصلنامه مطالعات تجربی حسابداری مالی، دوره ۱۱، شماره ۴۴، ص ۹۷-۱۱۶.
- * نورمحمدی، سبحان و سیدمیربخش کامرانی موسوی و مهرداد قنبری. ۱۳۹۴. رابطه محافظه کاری با عدم تقارن اطلاعاتی و تعدیل اهرم مالی در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. اولین همایش بین المللی حسابداری، حسابرسی مدیریت و اقتصاد، اصفهان.
- * نیکومرام، هاشم و بهمن بنی مهد. ۱۳۸۷. تبیین و ارائه الگو برای اندازه گیری محافظه کاری حسابداری. آینده پژوهی مدیریت، ۱۹(شماره ۲(پیاپی ۷۷))، ۱-۱۶.
- * هاشمی، سید عباس، امیری، هادی، حسن زاده، علی. ۱۳۹۶. تأثیر محافظه کاری شرطی بر سررسید بدهی و رشد ناشی از تأمین مالی خارجی با در نظر گرفتن سازوکارهای نظام راهبری شرکتی. پژوهش های حسابداری مالی، ۹(۴)، ۳۹-۶۰.
- * وکیلی فرد، حمیدرضا، زمانیان فر، لیلا، بزرگمهریان، شاهرخ. (۱۳۹۷). اثر محافظه کاری حسابداری بر ترکیب بدهی ها و رشد شرکت با تاکید بر راهبری شرکتی. پژوهش های نوین در حسابداری و حسابرسی، ۲(۰۲)، ۱۴۱-۱۶۴.
- * Alves, Sandra. 2021. "The Impact of Conservatism Accounting on Audit Fees: Evidence From Portugal and Spain." Transforming Corporate Governance and Developing Models for Board Effectiveness, edited by Qaiser Rafique Yasser and Abdullah Al-Mamun, IGI Global, 2021, pp. 253-280. <http://doi:10.4018/978-1-7998-6669-5.ch013>

- decisions? *Investment Management and Financial Innovations*, 7 (1), 7-17.
- * ang, T., Lobo, G. J. & Wolfe, M. C. (2017). Accounting Conservatism and Firm Growth Financed by External Debt: The Role of Debt Maturity. *Journal of Accounting Auditing and Finance*, Vol. 32, 2, Pp. 182-208.
- * .Lee, J. 2011. The Role of Accounting Conservatism in firms' Financial Decisions. *Journal of Accounting and Economic*. 50, 150-203.
- * Mariem Khalifa, Samir Trabelsi, Hamadi Matoussi, (2022) Leverage, R&D expenditures, and accounting conservatism: Evidence from technology firms, *The Quarterly Review of Economics and Finance* Volume 84, Pages 285-304,
- * Norfazella Mohd Fariz & Nor Farizal Mohammed & Nur Syifa Zulkepli & Amrizah Kamaluddin, 2020. "Accounting Conservatism and Financial Performance: Accountability of Shariah Compliant Companies in Malaysia," *Humanities and Social Sciences Letters*, *Conscientia Beam*, vol. 8(3), pages 280-297.
- * Naveed, Razaq. Zhang, Rui and Zou, Donghua. 2016. Accounting Conservatism Alleviates Firm's Investment Efficiency: An Evidence from China. *International Journal of Business and Economics Research*, 5 (4), 85-94.
- * Robert Bloom. 2018. Conservatism in Accounting: A Reassessment. *Accounting Historians Journal* 45(2):1-15.
- * Watts, R. L. 2003a. Conservatism in accounting part I: Explanations and implications. *Accounting Horizons*, 17(3), PP. 207-221.
- * Watts, R.L., 2003. Conservatism in accounting. Part I: explanations and implications. *Acc. Horizon* 17, 207-221.
- * Ahmed A. S, Duellman S. 2007. Accounting conservatism and board of director characteristics: An empirical analysis, *Journal of Accounting and Economics*; 43: 411-437.
- * Astami Emta, Tower Greg. 2006. Accounting Policy Choice and Firm Characteristics in the Asia Pacific Region: An International Empirical Test of Costly Contracting Theory, *International Journal of Accounting*; 41: 1-21.
- * Alves. Sandra. 2019. Accounting Conservatism and Debt Financing, *Australian Academy of Accounting and Finance Review* Vol 5, No 2
- * Ball, R. & Shivakumar, L. 2005. 'Earnings quality in UK private firms: Comparative loss recognition timeliness', *Journal of Accounting and Economics*, Vol. 39, No. 1, pp. 83-128.
- * Basu, S. 1997. The Conservatism Principle and the Asymmetric Timeliness of Earnings. *Journal of Accounting and Economics*, Vol. 24, No. 1, Pp. 337.
- * Cai, Kailan, Fairchild, Richard and Yilmaz Guney. 2008. Debt Maturity Structure of Chinese Companies, *Pacific-Basin Finance Journal*, 16, p. 268-297.
- * DeFond, M. L., Chee, Y, L and Zaang, Y. 2016. Client Conservatism and Auditor-Client Contracting. *The Accounting Review*, 90(1): 69-98.
- * Financial Accounting Standards Board (FASB). 2010. "Statement of Financial Accounting Concepts", No. 8, Conceptual Framework for Financial Reporting, Norwalk, CT.
- * Folsom, D.M 2009. "Competitive Structure and Conditional Accounting Conservatism"; A thesis submitted in partial fulfillment of the requirements for the Doctor of Philosophy degree in Business Administration in the Graduate College of The University of Iowa"; online; <http://www.proquest.com>
- * Grace Lee, H. S. 2009. "Conditional Conservatism, Agency Costs, and the Contractual Features of Debt", working paper, University of Arizona, Eller College of Management.
- * Givoly, D., Kanodia, C., Sapiro, H., & Venugopalan, R. 2009. "Accounting Conservatism and the Efficiency of Debt Contracts", *Journal of Accounting Research*, 47(3), PP. 767-797.
- * Givoly, D. and Hayn, C. 2000. "The Changing Time-Series Properties of Earnings, Cash Flows and Accruals: Has Financial Reporting Become More Conservative?", *Journal of Accounting and Economic*, 29(3), pp. 287-320.
- * Hajawiyah, A., Wahyudin, A., Kiswanto, S., Sakinah, & Pahala, I. 2020. The effect of good corporate governance mechanisms on accounting conservatism with leverage as a moderating variable. *Cogent Business & Management*, 7(1), 1779479. <https://doi.org/10.1080/23311975.2020.1779479>
- * Haw, I. M., Lee J. J. & Lee, W. J. (2014). Debt Financing and Accounting Conservatism in Private Firms. *Contemporary Accounting Research*, Vol. 31, Pp. 1220-1259.
- * Hayat M, Awan. M. Ishaq, Bhatti. Raza, Ali and Muhammad Azeem, Qureshi. 2010. How growth opportunities are related to corporate leverage

Accounting Knowledge & Management Auditing
Vol. 14/ No. 53/ Spring 2024

Analysis of the relationship between financial leverage on conditional and unconditional conservatism with emphasis on structural equations

Mehrdad abdolkarimi

Department of Accounting, kish international Branch, Islamic Azad University ,kish Island, Iran
mehrdad.karimi1970@gmail.com

Ali najafi moghadam

Associate Professor, Department of Accounting, South Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran
(Corresponding Author)
alirezanm@yahoo.com

Roya darabi

Associate Professor, Department of Accounting, South Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran
royadarabi110@yahoo.com

Abstract

Conservatism is an important feature of high quality reporting and most companies use it to achieve the quality of their reports. The purpose of this study is to investigate the effect of financing (financial leverage) on conditional and unconditional conservatism. In this study, the effect of financing (financial leverage) on conservatism (as a measure of information quality) was examined using data from 138 companies listed on the Tehran Stock Exchange in the period 2011 to 2019 by regression method and R software. The independent variable in this study is short-term and long-term financing as well as the total amount of company financing and the dependent variable of conditional and unconditional conservatism. The results showed that there is a significant relationship between financial leverage and accounting conservatism.

Keywords: Financing, Conservatism, Tehran Stock Exchange

